

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816204031
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816204031.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobkyne: X.. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXX/XX, N., zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Jaškom, so sídlom Falešníka 10, Prievidza, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 572, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1 121,84 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 9. septembra 2016, č. k. 6C/65/2016-30, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobkyňa **m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd ako súd prvej inštancie I. uložil žalovanému zaplatiť žalobkyňi 1 121,84 eur, v zákonnej 3-dňovej parížnej lehote, II. priznal žalobkyňi náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení konštatoval skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z výsledkov dokazovania. Dňa 19.07.2011 požiadala žalobkyňa žalovaného o poskytnutie revolvingového úveru v sume 150 eur (správne 1 500 eur) so splatnosťou 42 mesačných splátok vždy k 24.dňu v mesiaci, s mesačnou splátkou úveru 80,37 eur, celkovou čiastkou k zaplateniu 3 375,54 eur, predpokladanou RPMN 70,01%, ročnou úrokovou sadzbou 70,01%, priemernou RPMN 46,56%, poskytnutou čiastkou revolvingu 790,84 eur, celkovou čiastkou revolvingu k zaplateniu 1928,88 eur, predpokladanou RPMN 63,32%, ročnou úrokovou sadzbou 76,21%. V časti formulára žiadosť o poskytnutie úveru /zmluva o revolvingovom úvere sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, a to poskytnutá čiastka úveru 1 500 eur, splatnosť úveru 42 splátok, mesačná výška splátky 80,37 eur, celková čiastka k zaplateniu 3 375,54 eur, RPMN 68,79%, ročná úroková sadzba 70,01%, priemerná RPMN 46,56% a ďalej údaje o schválenom ďalšom revolvingu. Zmluva je podpísaná stranou veriteľa dňa 19.07.2011. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500005686 vyplýva, že žalobkyňi bol schválený revolvingový úver za podmienok uvedených v zmluve o úvere s tým, že dátum splatnosti prvej splátky bol 24.08.2011, dátum splatnosti splátky k 24.dňu v mesiaci dátum poslednej splátky úveru 24.01.2015, odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8.81 dohody je 215,75 eur a iné údaje. Okresný súd Prievidza rozsudkom 6Csr 1/2015 zo dňa 22.04.2016 zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava pod spisovou značkou 267/05/15 zo dňa 11.8.2015 a to v celosti. V uvedenom rozsudku vyslovil názor, že zmluva o úvere č. 8500005686 nemá zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože v nej absentuje údaj o splatnosti splátok, termíne konečnej splatnosti úveru, ročná úroková sadzba 70,01% je neprimerane vysoká a

zjavne prekračuje úrokové sadzby bánk v obdobných úveroch a je zjavne určená nesprávne vzhľadom na výšku pôžičky a výšku sumy, ktorú je žalobkyňa ako spotrebiteľ povinná vrátiť. Úver je preto potrebné v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona považovať za bezpoplatkový a bez úverov. Z rozhodcovského rozsudku vôbec nie je zrejmé z čoho pozostáva prisúdená istina, aké plnenia sú v nej zahrnuté, pretože rozhodca len preopakoval žalovaný nárok do rozsudku bez náležitej špecifikácie tohto plnenia. Z obsahu rozsudku len vyplýva, že žalobkyňa zaplatila len sumu 2 621,84 eur, a nie sumu 3 536,28 eur za stavu, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného je preto naplnený aj druhý dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku, a to v zmysle § 45 ods. 1 písm. g/ i/ l/ zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

3. Okresný súd na základe skutkových zistení dospel k právnenému záveru, že žalovaný je zodpovedný za bezdôvodné obohatenie, ktoré získal plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zmluva o revolvingovom úvere, ktorú strany sporu uzatvorili dňa 19.07.2011 sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Žalovaný je preto povinný vrátiť žalobkyni všetko, čo od nej prijal plnením bez právneho dôvodu, čo predstavuje rozdiel medzi uhradenou sumou 2 621,84 eur a sumou 1 500 eur, t. j. 1 121,84 eur, o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatil.

4. Výrok o náhrade trov konania vychádza z ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal včas odvolanie. Navrhol rozsudok okresného súdu „zrušiť“ (zrejme zmeniť) a žalobu zamietnuť, prípade vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP.

7. V odôvodnení svojho odvolania namietal záver súdu o tom, že úver, ktorý poskytol žalobkyni, je bezúročný a bez poplatkov. Tvrdil, že zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že ročná percentuálna miera nákladov úveru je 68,79 eur, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je 3 375,54 eur, počet splátok 42, termín splatnosti splátky 24. deň v mesiaci, výška splátky 80,37 eur. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. Napádaný rozsudok je v rozpore s obsahom uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere a súd vychádzal z nesprávnych skutkových záverov. V tejto súvislosti poukázal aj na závery a dôsledky vyplývajúce z rozhodnutia SDEÚ vo veci C-42/15. Záver súdu, že žalovaný nemal nárok na žiadne úroky a poplatky, lebo neboli dojednané v písomnej forme, je v rozpore s § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premičaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy.

8. Zo žiadnej časti zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva, že Zmluva o revolvingovom úvere má obsahovať rozpísanie každej jednotlivéj splátky. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. je prevzatím smernice Rady 2008/48. Od ustanovení smernice sa nemožno odchyliť, čo výslovne vyplýva z jej článku 22 v znení: Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. sa v zmluve o úvere neznamena povinnosť uvádzať amortizačnú tabuľku. Tou je tabuľka, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady. Taký právny záver vyslovil aj SDEÚ vo veci C-42/15, podľa ktorého Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

9. Žalobkyňa v písomnom stanovisku k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

10. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., „zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí okrem iných náležitostí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Pokiaľ zmluva neobsahuje náležitosť vymedzenú v § 9 ods. 2 písm. k) zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona za bezúročný a bez poplatkov. Úver sa považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov aj v prípade, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo v tomto prípade jednoznačne je, v zmluve bola dojednaná RPMN úveru 68,79%, ročná úroková sadzba úveru 70,01% a priemerná RPMN za úver 46,56%.

11. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od spotrebiteľa primeraný úrok, teda primeranú odmenu za užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Obmedzujúce kritérium, pokiaľ ide o výšku odplaty za poskytnutie úveru, obsahuje ust. § 53 ods. 6 OZ, podľa ktorého, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Podľa NBS v období 07/2011 sa výška úrokov pri spotrebiteľských úveroch s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov pohybovala vo výške 15,17% a RPMN bola vo výške 16,33%.

12. Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu (§ 385 ods. 1 CSP) a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a v plnom rozsahu sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, na ktorý ďalej v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP len poukazuje. Konštatuje, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel s právnym skutkovým zisteniam, aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a vec správne právne posúdil.

15. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného viazaný, zaoberal sa pri posudzovaní veci iba tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či (ne)došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

16. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

17. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa podľa § 4 ods. 3 vety druhej zákona č. 258/2001 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu o tom, že v danej veci je spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom a účelom úpravy úverov je dosiahnuť pravdivé informovanie spotrebiteľa o poskytnutom úvere, a to v čase poskytnutia zmluvy. K dôležitosti uvedenia údajov o RPMN sa vyjadruje aj judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá poukazuje na to, že posudzovanie údajov o RPMN ovplyvňuje rozhodovanie spotrebiteľa pri rôznych ponukách úverov, ako aj pri rozsahu svojho budúceho záväzku (pozri rozhodnutia dvora Európskej únie C-76/10, Pohotovosť s.r.o. proti J. K. C-42/15, Home Credit Slovakia a.s. proti K.A.). Chýbajúci údaj o RPMN má za následok, že v zmysle § 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 258/2001 Z. z. je takýto úver bezúročný a bez poplatkov.

19. Keby aj zmluva vznikla, obsahuje nesprávne uvedenú výšku RPMN v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, s rovnakým zákonným následkom ako pri absencii údajov o RPMN (§ 4 ods. 3 veta druhá zákona č. 258/2001 Z. z.).

20. Podľa žalovaného bola RPMN úveru vo výške 68,79%. Odvolací súd má za preukázané, že pri sume 1.277,05 eur ako sume úveru, ktorá bola skutočne poskytnutá žalobcovi, a pri 42 splátkach v sume 80,37 eur mesačne, predstavuje RPMN až 96,45%. Údaj o RPMN uvedený žalovaným je preto nesprávny, v neprospech spotrebiteľa.

21. Vzhľadom na to, že už v dôsledku nesprávne uvedeného údaju o RPMN v Zmluve, je považovaný úver za bezúročný a bez poplatkov, nebolo potrebné sa zaoberať ďalšími právne významnými náležitosťami úverovej zmluvy, o ktorých vedú strany sporu polemiku.

22. Ide najmä o otázku, či Zmluva má obsahovať tzv. amortizačnú tabuľku, ako argumentuje žalobkyňa, alebo je potrebné vziať do úvahy stanovisko žalovaného v odvolaní, ktorý na podporu svojho názoru poukázal na právny záver Súdného dvora EÚ vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 odsek 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil túto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

23. V odpovedi na túto otázku je potrebné akceptovať názor žalovaného, podporený právnou argumentáciou z rozhodnutia SD EÚ vo veci C-42/15. Žalovaný preto v námietkach proti rozsudku okresného súdu z aspektu skutkových a právnych záverov v otázke bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy neuplatnil spôsobilé odvolacie dôvody.

24. Pokiaľ žalovaný v odvolaní poukázal na právnu úpravu v ust. § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. že za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy, podľa právneho názoru odvolacieho súdu, na dané skutkové okolnosti nie je možná aplikácia tohto ustanovenia.

25. Ustanovenie § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka negatívne vymedzuje pojem bezdôvodného obohatenia. Za bezdôvodné obohatenie nepovažuje o. i. prijatie plnenia neplatného len pre nedostatok formy.

26. Ustanovenie § 9 lex specialis - zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, určuje obligatórne náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy so sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade absencie ktorejkoľvek náležitosti.

27. V prípade, ak niektorá obligatórna náležitosť absentuje, nejde o „nedostatok formy“, v dôsledku ktorej nevzniká nárok na vrátenie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

28. V tomto prípade ide totiž o plnenie bez právneho dôvodu, ako jeden zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa plnila žalovanému sumu nad poskytnutý úver bez právneho dôvodu, keďže úver je v zmysle zákonnej úpravy, v dôsledku absencie RPMN, považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

29. Z dôvodov uvedených vyššie je rozsudok okresného súdu vecne správny a bolo potrebné tento potvrdiť.

30. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. O výške priznaného nároku na náhradu trov konania rozhodne okresný súd (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Tento rozsudok prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).